گام دوم) ترجیح حقیقت کتابتی قرآن بر حقیقت لفظی آن

حال برگردیم؛ سؤال ما این بود که آیا خداوند متعال در ابتدا قرآن را روی این مبنای کلامی احداث الفاظ کرده؟ یا نه، اصل در کتاب یک چیزی است که ما فعلاً نمیدانیم به چه صورت است، ولی میدانیم اصل در قرآن کتاب بودن است. نه لفظ بودن. «اقرأ»؛ کتاب را میخوانند. لذا ابوفاخته که از اصحاب خاص امیرالمؤمنین بود در مورد حروف مقطعه گفت: «فواتح السور منها يستخرج القرآن»[1]. این قدر حروف مقطعه اهمیت پیدا کرد. آقا فرمودند همه سور بیست و نه گانه ای که حروف مقطعه دارد، مربوط به قرآن کریم است، الّا دو سوره که ظاهراً سوره مبارکه عنکبوت و روم است. سوره عنکبوت و روم یک استثناء خاص خودش است. تاکیدهایی هم که از ناحیه اهل علم مطلق الهی شده به اینکه شب بیست و سوم حتماً این دو سوره را بخوانید، معلوم میشود یک چیزهایی در این دو سوره هست. تأکید به اینکه در شب بیست و سوم که برای شب نزول قرآن است، این دو سوره خوانده شود. و حال اینکه به فرمایش ایشان در این حروف آن دو سوره ذکری از قرآن نیامده. اینها یک چیزهایی است که آدم باید فکرش را بکند.

«ن و القلم و ما يسطرون»[2]؛ «نون» به چه معنا است؟ بهمعنای ماهی آمده، به معنا حرف نون هم هست، زیبایی قرآن در این است که یک معنای رایج بین عرب را دارد؛ بهمعنای «الحبر» است. مفسرینی هم گفته اند. نون یعنی مرکب. «ن و القلم»؛ قلم کنار مرکب آمده، «و ما یسطرون». وقتی قلم و مرکب با هم شد، «و ما یسطرون» میشود. اگر روایتش را هم ببینید، دارد «فَالْمِدَادُ مِدَادٌ مِنْ نُورٍ وَالْقَلَمُ قَلَمٌ مِنْ نُورٍ»[3]. دستور آمد، اسرافیل الملاء میکرد و میکائیل مینوشت ای برعکس. روایتش در تفسیر البرهان هست. منظور من این است که آن بدو ظهور قرآن کریم....؛ از اقوی ادله ای که فعلاً میتوان در فضای بحثی گفت، این است که مرحله ابتداء ظهور قرآن کریم بهصورت کتاب بوده. نه بهصورت احداث لفظ. این مبنای کلامی را از جناب سید نمیپذیریم که خداوند به آن صورت الفاظ را احداث کرده باشد.

---

[1] تفسير الطبري = جامع البيان ط هجر (۵/ ۲۰۱)

[2] القلم ۱

[3] معانی الأخبار، ص۲۲

بازبینی #2
ایجاد شده 13 ژوئن 2024 13:19:48 توسط ... .
به روزرسانی شده 15 ژوئن 2024 13:33:04 توسط ... .